
Akademici: Školné neřeší podfinancování škol

Akademici: Školné neřeší podfinancování škol

Praha 15. června 2010 (ČTK)

Školným nelze řešit podfinancování českého školství, shodli se akademici, které ČTK oslovila. Na zavedení odloženého splácení, kdy by studenti hradili univerzitám školné z půjček a spláceli je až po absolvování školy, se dnes shodli mozní koaliční partneři ODS, TOP 09 a Věci veřejné. Studenti a mladí lidé však zavedení školného odmítají úplně, bojí se, že by tato položka zatížila jejich už tak napjatý rozpočet.

Systém odloženého školného by měl fungovat tak, že poplatky by univerzitám platili mladí lidé z půjček hned při studiu. Vysokoškoláci by pak úvěr spláceli až v okamžiku, kdy by dosáhli minimálně výše průměrného platu. Za studenty, kteří by takového výdělku nedosáhli, by úvěr měl splatit stát.

"Za zcela zásadní považujeme to, že v případě zavedení školného nebude snižováno veřejné financování vzdělávání na vysokých školách (čili že peníze ze školného budou navíc," sdělil mluvčí Univerzity Karlovy Václav Hájek. Podobný názor zastává také předseda České konference rektorů a rektor Masarykovy univerzity Petr Fiala, školné by prý mělo jít hlavně na zlepšení kvality výuky.

Studentská komora Rady vysokých škol, která sdružuje studenty ze všech českých VŠ, pak zpoplatnění studia odmítá úplně. "Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že systém odložených splátek vede k soustavnému zvyšování školného a poklesu veřejných výdajů na vysoké školství," sdělila ČTK tajemnice komory Heda Čepelová. Studenti se proto bojí, že budou podfinancované školství dotovat ze svého. Navíc by se podle Čepelové stalo školné překážkou pro chudé studenty.

Autor reformy vysokých škol Petr Matějů proto se svým týmem zpracoval návrh, podle kterého by měl v budoucnu každý student dostávat nevratný grant na studium, další příspěvky by dostávali handicapovaní nebo sociálně slabí studenti. Pro studenty se chystá také systém zvýhodněných studentských půjček a spoření na vzdělávání. Podle expertů z ministerstva školství tento systém naopak otevře vysokoškolské studium i pro ty, kteří by na něj nyní neměli.

Výzkum, který si loni nechalo ministerstvo zpracovat mezi 11.000 studenty, ukázal, že měsíční výdaje vysokoškoláka činí zhruba 8500 korun, u studenta soukromé VŠ je to měsíčně přes 15.000 korun. Téměř polovina vysokoškoláků pak uvedla, že na pokrytí nákladů spojených se studiem nemají dost peněz.

"Průměrný mladý člověk po vystudování potřebuje vlastní zázemí, případně zázemí pro budoucí rodinu, díky kterému se zadluží ještě více," upozorňují však mladí lidé na sociální síti Facebook. Do skupiny proti školnému se jich dosud přihlásilo více než 15.000. Petici proti školnému dnes budou v Praze nabízet k podpisu také aktivisté z iniciativy SOS Student.

Podle předsedy Věcí veřejných Radka Johna je návrh školného inspirován australským modelem. Ten počítá třeba s tím, že studenti mohou školné zaplatit také rovnou při studiu nebo jeho odloženou část kdykoliv splatit najednou. Studenti, kteří zaplatí rovnou, pak mohou dostat na školném určitou slevu.

Maximální výši školného navrhuji mozní koaliční partneři do 20.000 korun ročně, výši poplatků by si však škola určovala sama. Univerzita Karlova už avizovala, že tato částka je podle nich příliš vysoká. Nižší školné by studenti platili na oborech poptávaných na trhu práce, třeba technice. Rozdíl ve výši školného by pak univerzitám doplácet stát.